

Nasjonale føringer og forventninger

Nasjonale og regional føringer og forventninger som har betydning for Hamar kommune.

Nasjonale forventninger

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging (§ 6-1) utarbeides hvert fjerde år. Gjeldende forventninger ble vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015. Den nasjonale politikken som formidles gjennom forventningene gir kommunen utfyllende grunnlag for å vurdere utfordringer og planbehov i kommunen og i samarbeid med andre kommuner og regionale myndigheter.

De nasjonale forventningene oppsummerer det viktigste fra Stortingsmeldinger, lover, forskrifter og andre forventningsbrev fra staten. En stor del av de nasjonale forventningene fra 2011 videreføres med justert vinkling. Det legges vekt på:

- Gode og effektive planprosesser
  - Enklere regelverk og bedre samarbeid
  - Målrettet planlegging
  - Økt bruk av IKT i planlegging.
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
  - Et klimavennlig og sikkert samfunn
  - Aktiv forvaltning av natur- og kulturverdiene
  - Framtidsrettet næringsutvikling, innovasjon og kompetanse.
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder
  - Samordnet bolig, areal- og transportplanlegging
  - Et fremtidsrettet og miljøvennlig transportsystem
  - Levende by- og tettstedsentre
  - Helse og trivsel.

Aktuelle tema for «det grønne skiftet» er omtalt i de nasjonale forventningene. Blant annet nevnes følgende utfordringer for fylkeskommunene og kommunene:

- Sikre viktige jordbruksområder og legge til rette for nye og grønne næringer i tilknytning til jordbruk og skogbruk.
- Legge vekt på reduksjon av klimagassutslippene, energiomlegging og energieffektivisering gjennom planlegging og lokalisering av næringsvirksomhet, boliger, infrastruktur og tjenester.
- Ta vare på naturverdiene og legge til rette for fysisk aktivitet og trivsel for hele befolkningen.
- Samarbeide om planlegging for verdiskaping, bærekraftig næringsutvikling og innovasjon i partnerskap med næringslivet og regionale og lokale aktører. Det settes av tilstrekkelige arealer for næringsutvikling som ivaretar næringslivets behov, og som er lokalisert ut fra hensynet til samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Sikre høy arealutnyttelse rundt kollektivknutepunkt, tilrettelegge for økt bruk av sykkel og gange i dagliglivet, og sikre sammenhengende gang- og sykkelforbindelser av høy kvalitet. Potensialet for fortetting og transformasjon utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk.

Regjering og Storting har mål om sterke byregioner og regionbyer. Jernbaneutbyggingen er begrunnet i at bl.a. Hamar skal være et avlastningsområde for Oslo i den forstand at folk flytter hit istedenfor til Oslo-området. Dette skal bidra til demping av de store vekstutfordringene i hovedstadsområdet. I planprogrammet for kommunedelplan for dobbeltspor Sørli-Brumunddal, er

dette omtalt under overskriften «Regional utvikling i Hamarregionen». Det handler om hvordan forbedret tilgjengelighet kan gi nye muligheter for befolkning og næringsliv.

Regionale forventninger

I forbindelse med arbeidet med planstrategi skal kommunen innhente synspunkter fra nabokommuner og regionale organer.

Hamar formannskap har i sin høringsuttalelse til regional planstrategi for Hedmark fylke poengtert følgende:

Utviklingen de siste 10-15 årene viser at byregionene har det største vekstpotensialet og at disse har hatt den klart største befolkningsveksten i perioden. Skal Hedmark samlet få en positiv befolkningsutvikling er fylket avhengig av fortsatt vekst i byregionene. Det er også her forutsetningene for nyskaping av arbeidsplasser, utvikling av bærekraftige kompetansemiljøer og effekten av nødvendige miljøtiltak vil være størst.

Fylkeskommunens regionale planstrategi må i større grad avspeile denne virkeligheten. Fylkeskommunen må forsterke satsingen på bykommuner som har vist god og stabil vekst – som Hamar og Elverum – og regionene disse er sentrum for. Dette vil også bidra til å styrke effekten av de nasjonale investeringer i infrastruktur som gjøres i disse regionene og stimulere til videre by- og knutepunktsutvikling, forsterket boligbygging og nye arbeidsplasser.